

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnina je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 570.

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Proračunska razprava v hrvatskem saboru.

Zagreb, 29. januarja 1900.

Že nekoliko dni traja v našem saboru razprava o proračunu, in ne bi vam mogel reči, kako dolgo bo še trajala. V parlamentih na kontinentu je preračunska razprava čisto politične naravi ter daje strankam povoda, da se ob tej priliki čim obširneje bavijo s politiko dotičnih vlad. In vendar je med razpravami na Francoskem in v Italiji ter onih v parlamentih naše monarhije zopet jedna razlika. V Parizu in Rimu n. pr. se kritika bolj vrti okolo pojedinih poglavij, dočim v parlamentih naše monarhije važnost speeijalne razprave izginja pred važnostjo splošne razprave. Vsa važnost je v splošni razpravi. Da-li je to dobro ali zlo, nočemo zasledovati sedaj.

Naj bo jedno ali drugo, v nas je potrebno takó iz važnih razlogov. Prvi razlog je sama narav proračuna ter ustrojstvo naše vlade, kjer ban nekako objema vse tri samostojne resorte. Drugi razlog je ta, da naše predsedništvo s tesnosrčnim tolmačenjem poslovnika ter kršenjem parlamentarizma ne dopušča pri vsakem resortu razprave o vse skupnem resortu, češ, da bi se tako obnovila splošna razprava. Tretji razlog je, da mi nimamo svobode tiska, vsaj v praksi ne, in da je vsled tega naravno, da zastopniki naroda porabljajo priliko proračunske razprave, da povedo vse ono, česar časniki ne smejo povedati. Četrti razlog je, da vse nadlogo naše prihajajo slednjič od zistema samega, a kritika tega spada v splošno razpravo.

Ni se torej čuditi, da se ista tudi letos tako zateza. Vsako leto je težje, in vsako leto daje novega gradiva. S tem nočem reči, da se ne bi na razpravi ponavljala tudi kaka stara pesem; ali opozicija donaša v razpravo vedno novih argumentov, novih tožeb, novih dejstev. Ne more biti naša naloga, da bi vam poročali o teku razprave. Ako bi jo hoteli zbrati tudi v najširše črte, bi to prekoračilo meje tega dopisa. Najvažnejši dan je bil vsakako oni, ko sta govorila predsednik kluba koalirane opozicije, dr. Breszienszky, in ban grof Khuena-Hedervary. Dr. Breszienszky je bil nekdanj unijonist. To je zgodovinsko in on sam ne oporeka temu. Danes pa ni več ter zavzema odločno stališče proti nagodbi. To stališče je jel zavzemati že davno in je je razvil na grobu pokojnega dra. Račkega. Tedaj je bil še vsenčiliščni profesor. Vsled tega govora je bil umirovljen.

PODLISTEK.

Zdravnika.

Spisal Stanetinski.

— Vidiš ono-le rudečo kepo mesa? Kako trepeče! To je sree. Tukaj nekaj ni v redu... Hočeš, da Ti dajem lekeije? To je zelo zamotan kapitelj. Gledé tega vprašanja so menenja kaj različna. Nekateri trde, da je ta sedež duše. Bedaki, saj je sploh ni, duše! Mar si prepričan, da ima izvestna gospica — dušo? Ali bi te mogla potem tako trpinčiti! Ne bodi nenmen!

Sicer pa, veruj mi, človek živi tudi lahko brez duše in srea. Tudi ta del trupla se da amputirati...

»Če te jezi tvoja roka, vrzi jo od sebe«, pravi nekje sveto pismo. Če te jezi sree, izrjui si je. Operacija, mala operacija, kakor če smo odrezali bolni prst...

Ali naj poskusim?

Ali naj je celó odstranim?

Vidiš, s to-le lanceto je primem, žile

To je bila velika škoda za vsenčilišče, kajti dr. Breszienszky je umen in naobražen pravnik; pridno in oduševljeno je vršil svojo dolžnost. No, to je bila velika pridobitev za naše javno življenje, kateremu se je dr. Breszienszky res posvetil ter zastavlja sedaj svoj patriotizem in svoj ugled, da na temelju hrvatske državne misli drži složni dve veji opozicije. Okolnost, da je kakor profesor izpovedoval ista načela, katera izpoveduje danes, vsakako izključuje tudi vsaki sum glede tega, da bi se bila evolucija v njem izvršila iz osebnih razlogov. Neomadeževanost in neodvisnost njegovega karakterja stoji nad vsakim takim sumom. Kako se je ta evolucija zgodila v njem? Unija, ki jo je v zgodovini Hrvatska sklenila z Ogersko, bila je čisto personalna. Leta 1790. je postala realna. Tega leta so Hrvatje na skupni ogersko-hrvatski sabor prenesli večino državnih atributov. Zakaj so storili to? Zato, da bi se Ogerska in Hrvatska mogli z zložnimi silami vspešneje obraniti dunajskega joze finizma in centralizma. Ta misel je po umevanju dra. Breszienszkega vodila unijonistiško stranko od leta 1868. Ta zveza mej Ogersko in Hrvatsko je bila zveza dveh paritetnih kraljevin, zveza dveh sester, od katerih je Hrvatska vsakako stareja. Je-li ta zveza odgovorila svojemu namenu? Ni. Pariteta se je prelevila v gospodstvo Madjarov in v podložnost Hrvatov. Nagodba ni to, kar so mislili unijonisti, zlasti ni to po izvajanju današnjega zistema današnje vlade. Naravno je torej, ako je nekdanji unijonista postal danes nasprotnik nagodbe.

Te misli je obrazložil in razvil dr. Breszienszky v jako krasnem govoru, oprši svoja razlaganja na nepobitne dokaze, na proučena tolmačenja zgodovinskih dogodkov. Govor dra. Breszienszkega je razburil živce bana grofa Khuena-Hedervarya, kateri mu je, v obrambo nagodbe, odgovoril na mestu. O tem odgovoru se more samo reči, da je bil nervozen, ali svojega vspeha ni dosegel. Ban je hotel dokazati, da se personalna unija ni v strahu pred centralizmom premenila v realno. Ta dokaz se mu ni posrečil. Vprašanje je zgodovinske naravi, a za to ban nima zadostno sposobnosti. No, tudi ko bi je imel, saj tudi najbogatejša sposobnost ne more ovreči nepobitnih dejstev. Mej ostalim je rekel ban, da se je leta 1873. ves narod s plebiseitom izjavil za nagodbo. To ni res. Narod se je onega leta, ako hočemo tako reči, s plebiseitom izjavil za narodno liberalno stranko, naj bi le-ta z revizijo nagodbe

prevežem in spojim, zašijem arterije in vene. potem pa naj gledajo same, kako bodo opravljale posel očiščevanja krvi brez te »kamere obskure«.

Ali pa naj morda celó zamorim živce v njem? Vidiš tako, kakor na zobu, če te boli, pa ga iz estetičnih ozirov nočeš izdreti. Nerv se zamori, pa »mirna Bosna«!

Glej, to-le bodalec nastavim prav nad sream, med rebrima. Sedaj vdari z roko po njem, saj je težka dovolj.

Rsk!... Kaj je to! V sreu se skriva nekaj trd predmet. Glej, glej: kamen, cela štatua. Boga mi, to je podoba Junone...

To treba odstraniti, potem bo vse dobro. Seveda, če nosiš takšen balast sè seboj, ne moreš biti čil in vesel...

Samo na to Te opozarjam: o izvlečanju tega čudnega petrefakta bo trpela vsa konstrukcija srea. Operacija je pretežavna. Mnogo se mora parati in rezati, sree bo na vsak način odslej za nič... Svetoval bi ti torej, pustimo je, kakoršno je!...

Pojdiva k glavi, o kateri tožiš, da te boli.

vzela v svoje roke upravo dežele ter izvedenje nagodbe. No, narodna liberalna stranka v svoji »ukupnosti« — na žalost — ni izvela svoje naloge; bolji nje del je odstopil od nje ter ustvaril današnje neodvisno ali obzoraško stranko, da nadaljuje tradicije narodne stranke. No, pustimo to na strani za sedaj. Faktum je, da je zasluga današnjega zistema, da se vsi patriote dvigajo proti nagodbi in da imajo Madjari danes več nasprotnikov v Hrvatski, nego so jih imeli leta 1848. Zistem zjedinjuje povsodi vse hrvatske patrijotične življe v tesne vrste ter polagoma kristalizuje hrvatske stranke v dve veliki skupini: na jedni strani pristaše hrvatske državne misli, na drugi oni madjarske. To se kaže jasno v sedanji proračunski razpravi. Zistem ima svoje neodpustne grehe, ali — kakor vidite — ima tudi svojo dobro stran.

Dinko Politeo.

Bosanske stvari.

(Dopis iz krogov konservativnih slovenskih poslancev.)

V teku letošnjega zasedanja avstrijske in ogerske delegacije se je govorilo izredno mnogo o bosansko-hercegovinskih razmerah in o prihodnosti okupiranih dežel. Čuli smo najrazličnejše nazore in zahteve, nekatere tako čudne, da jih ni mogoče smatrati resnimi. Delegat Ugroin n. pr. je reklamiral v ogerski delegaciji Bosno in Heregovino za — Ogersko ter podpiral svojo zahtevo z različnimi zgodovinskimi argumenti. Očital je ministru Kallayu, da vodi svojo upravo v avstrijskem smislu ter zahteval, da se ta smér spremeni nemudoma. Minister Kallay mu je odgovoril, da ne upravlja ne v avstrijskem in ne v ogerskem smislu, temveč v — bosanskem!! Kako si minister prav za prav misli to čisto bosansko upravo brez ozira na prihodnost, tega ni povedal.

Da sedanji položaj Bosne in Heregovine ni in ne more biti definitiven, to je jasno; jasno pa je tudi, da se svojedobna sprememba tega položaja ne more izvršiti na vrat na nos, brez vsacega pripravljanja. Ne dvomimo, da so tisti takozvani »visoki krogi« vsaj kolikor toliko na čistem gledé prihodnosti okupiranih pokrajin, četudi se je Kallay v svojih izjavah vestno čuval, da bi ne odkril svojih misli o tej prihodnosti ter se je izognil vsem vprašanjem z opomnjo, da so te misli njegova privatna stvar.

Mogoče je res, da za Kallaya vprašanje o bodočnosti Bosne in Heregovine nima posebne važnosti, a toliko večjo ima za

nas Jugoslovane. Na shodu na Trsatu so se izjavili Slovenci solidarnimi z hrvatskimi državopravnimi težnjami. Te solidarnosti jim ni narekovala samo idejalna slovanska vzajemnost, temveč tudi politika praktične koristi. Mi želimo Hrvatom, da izvojujejo čim preje svoje pravice in svoje pravo, želimo jim to iz bratske ljubezni in v svojem lastnem interesu. Obkoljeni smo od vseh strani od pohlepnihih in brezobzirnih tujcev, — narod mal in utrujen od neprestanih bojov. Pogum nam ne upada; kajti, komur upada pogum, že stoji z jedno nogo v grobu. Ali zavedamo se popolnoma jasno nevarnosti, ki nam preti; celó večji narodi, nego smo mi, so že izginili s površja zemlje. Zato potrebujemo zaslombe in opore, — in ne možli bi si želeli krepkejšje, nego bi bila močna hrvatska država, s katero bi stopili v tesnejšo politično zvezo. To niso utopije, to niso sanjarije. Noben resen boj še ni bil brezvspešen in tako tudi ne ostane brezvspešen boj hrvatskega naroda za državno pravo, za zjedinjenje vseh hrvatskih pokrajin v prihodno celoto.

K tem pokrajinam spadata »okupirani deželi« Bosna in Heregovina. Doslej so ja Hrvati reklamirali samo po svojih časopisih; ti glasovi seveda niso mogli imeti posebnega vspeha. Včasih se je o tej stvari tudi v hrvatskem saboru govorila kaka beseda, ali znano je, kakšne razmere vladajo v tej korporaciji: v hrvatskem saboru se hrvatske težnje in hrvatski interesi jako malo upoštevajo. Na jedino pristojnem mestu, ki ima tudi dovoljno resonanco — v delegacijah — se ni čulo do letos o hrvatskih državopravnih zahtevah skoro ničesar. In prvi, ki je izrekel v tej stvari odločno in jasno besedo, je bil slovenski delegat Ferjančič.

Čas je bil, da se je to enkrat storilo in da se je zavzel slovenski poslanec za opravljene zahteve bratskega naroda hrvatskega. S tem je na dostojen način manifestiral hrvatsko-slovensko vzajemnost, a povdariti se mora, da je s svojimi odvažnimi besedami koristil tudi stvari šmami. Ako se hoče doseči kak smoter, je treba da se govori, mnogo in odločno govori. Ušesa avstrijskih »krogov« so precej gluha, kadar gre za slovanske težnje; zato je treba govoriti glasno in ponavljati neutrudno. Znamenito pa je, da je reklamiral Bosno in Heregovino za Hrvatsko prav ti isti delegat, ki je bil ob jednem referent o takozvanem okupacijskem kreditu. Da se je poverilo to delo baš jugoslovanskemu delegatu, je dejstvo, ki ga v današnjih razmerah ne smemo podcenjevati.

stopinje... Zdajci je pozvonila... Zdaj odpira nizka vrata bolnikove sobice...

— Ali si res bolan?

Velike svoje oči upira v zarudelo lice moje.

To je ona, to je moja Vila!

Oj, kako gorki so Tvoji poljubi, kako sladki Tvoj objem!

— Ostani, ostani!

— Ali smem upati?

— Ne vem.

— Vzemi tisto-le brizgalnico, pa naredi konec mojemu trpljenju!

A revolverja ni bilo več. Doktor je bil izginil z vso svojo ropotijo...

Midva pa sva še dolgo, dolgo sladko šepetala.

Ah, tak-le ljubeznjiv zdravnik!

Pa je še ljudij, ki nasprotujejo ženski emancipaciji, ženskim študijam.

Nerodneži!...

(Zvršetek.)

Vidiš sledi tiste verige? Gnoj, sam gnoj! Desinficirati bo treba... Evo ti brizgalnice najnovejšega sestava. Nastaviš jo na levo sence, pritisneš s prstom, in čudotvorna »pilula« zleti skozi glavo, zbrise ves gnoj, desinficira možgane. Na drugi strani skoči v zid, baš na mestu, kjer je električni zvonec. Tvoja gospodinja prihiti, pa ji ne bo več treba, da ti postreže: Ti si zdrav, popolnoma zdrav!...

In tiščal mi je brizgalnico v roko, hudobee, brizgalnico — človek bi rekel, da je revolver.

Jaz pa sem se ustrašil, obrnil sem se proti steni ter — molil.

»Oče naš, ... pridi k nam Tvoje kraljestvo... ne vedi nas v skušnjavo, ampak reši nas zlega, amen!«

Molil sem vroče, vroče...

Oj, te solze, kako dobro denejo duši! Kekor dežič lahak, ki po dolgi suši rosi razpokano zemljo...

»Pridi k nam Tvoje kraljestvo!«

In kraljestvo se je približalo... Čujem

Kakor tudi je morda čudno: — te žalostne razmere so nas napravile optimistične, tako, da se nam zdi vsaki korak naprej že znatna pridobitev. Ferjančič je bil brez prigovora izvoljen referentom o bosanskem proračunu in se je s tem nekako priznalo, da je bosansko vprašanje stvar, ki se tiče v prvi vrsti Jugoslovancev....

Od priznavanja in spoznavanja, upamo, pride končno tudi do dejanj in do ugodne rešitve bosanskega vprašanja. Tudi minister Kallay je enkrat za vselej obupal nad »bosnjaštvom« in »bosanskim narodom« ter povedal v ogerski delegaciji, da se katoličani v Bosni pričenjajo zavedati svojega hrvatstva. To je za nas jako veselo znamenje. Kadar bo narod sam zahteval zgodovinsko in naravno opravičenega združenja z Hrvatsko, potem pač ne bo več dolgo do uresničenja teh teženj. Ali mi živimo v Avstriji in zato je treba čakati. Kar je prirodnega in samo ob sebi umevnega, to se pri nas zgodi najpозneje.

Politični pregled.

TRST, 1. februarja 1900.

K položaju. Spravna konferenca se odpre dne 5. februarja o poludne. Konferenca se odpre z nagovorom ministerskega predsednika Körberja. Prva seja čeških in moravskih delegatov bo skupna, meritorne razprave pa se bodo potem vodile ločeno. Za Češko bo 22 odposlancev, za moravsko 12. Ako pride na konferenci do sporazumljenja glede načrta za jezikovni zakon, predloži vlada — kakor javlja »Neue Freie Presse« — ta načrt zbornici v sestavi, sklenjeni od konference. Ako pa ne pride do sporazumljenja, pa predloži vlada tak jezikovni zakon na podlagi lastnih sklepov.

Mej tem, ko je nemško-radikalna stranka končno vendar sklenila, da pošlje na konferenco svoje zaupnike, je odgovoril poslanec Wolf posl. Funkeju, da ne pride na konferenco ni on ni kdo drugi njegovih somišljenikov, ker smatra konferenco brez smotra in škodljivo za Nemce, dokler ne bo nemščina priznana državnim jezikom. Upoštevajoči upliv, ki ga ima posl. Wolf na vse nemško-radikalno gibanje, moremo reči, da je Wolfova roka dvakrat vzela, kar je roka nemško-radikalne frakcije dala.

»Neue Freie Presse« vprašuje na adresu Wolfovo, kako si mož pripoznanje nemščine kakor državnega jezika misli brez delujočega parlamenta? — No, mi bi lahko vpraševali dalje na adresu »Neue Freie Presse«: kako si v Avstriji more misliti parlament, ki bi privolil v tako pripoznanje, dokler večina prebivalstva pošilja v parlament poslance, ki o takem pripoznanju nočejo in ne smejo nič čuti?

Še o navodilih Körberjevih. Še nam noče iz misli sosebno oni odstavek v navodilih Körberjevih, kjer priporoča podrejenim organom, naj rešujejo vloge kolikor le možno hitro in brez nepotrebnih formalitet. Res potrebno bi bilo, da bi enkrat tistega starega »šimelna« avstrijske birokracije poslali v pokoj, ki tudi najboljša in najpridnejega uradnika veže na rokav in nogah in mu ne dopušča nikake pametne inicijative. Celo v slučajih najhujših elementarnih nezgod, ko je le hitra pomoč v resnici pomoč, ko nesrečno prebivalstvo koprane pričakuje del usmiljenja, tudi v takih slučajih zahteva stara tradicija neizprosno, da klic za pomoč prehodi vso glasovito predpisano pot instancij. Res potrebno bi bilo, da bi se kompirani aparati pisarjenja umaknil čim najjednostavnijemu poslovanju.

Mi pa bi tu prosili gospoda ministerskega predsednika, da ne bi pošiljal le »doli« takih lepih navodil, ampak da bi v lastni bližini okolici pričel s kuro. Jako potrebno bi bilo, interpelacije v parlamentu je tudi smatrati za prošnje, oziroma petecije in pritožbe, došle iz prebivalstva. Utegne biti res, da je marsikateri mej njimi, ki je izšla le iz kljubovalnosti, ali mnogo, velika večina jih je, ki so zelo važne in ki so v tesni zvezi z javno blaginjo. A baš nedavno temu smo čuli, da je na stotine takih interpelacij, ki še danes čakajo na odgovor gospodov ministrov!! Se-li to strinja z načelom hitre uprave in točnega reševanja ulog. Se je-li čuditi, da se podrejenemu uradniku ne mudi, da bi ustrezal željam strank, ako vidi, da njegov šef gori na Dunaju tako bagatelizira celó vprašanja izvoljenec naroda?!

In ko gospodje vendar odgovarjajo na interpelacije, kako redki so slučajji, da bi se

to godilo z ono resnostjo in stvarnostjo, kakor bi zaslužila važnost predmeta?! Redki slučajji, da bi se minister potrudil, da bi prišel stvari na dno, da bi se uveril, koliko je resnice na nepristojnostih, o katerih govori interpelacija! Navadno tirajo nemarnost in brezbrivnost tako daleč, da sestavljajo svoje odgovore le na podlagi pojasnil onih, proti katerim je interpelacija naperjena!! Ne treba praviti, kolike vrednosti so taki odgovori. Kako se to strinja z izrekom v navodilih gospoda Körberja, da uradnik mora imeti odprte oči za potrebe prebivalstva in da mora posredovati, da se odpravijo nedostatkii?! In minister je menda tudi — uradnik!

»Information« opaža: Drugo vprašanje je, ako birokratiški štab, ki je ministru na razpolago, tudi izvrši mentamorfozo, ki jo minister zahteva. Avstrijskega povprečnega uradnika je strah pred odgovornostjo. On najraje ne naredi ničesar, ker mu tako ne treba za nič odgovarjati navzgoraj.

Angležhi parlament in vojna v južni Afriki. Tudi v gospodski ali gornji zbornici v Londonu je prišlo včeraj do debate o vojni in kar je žujo v zvezi. Lord Kimberley je povodil debate o adresi, ki se ima poslati kraljici v odgovor na prestolni govor, izrazil svoje veselje, da je razmerje s tujimi državami prijateljsko. Ni pa odobral dejstva, da se napadom inozemskega novinstva na Anglijo pripisuje prevelika važnost ter da angleške novine odgovarjajo na te napade.

Govornik je čestital lordu Salisbury-ju zaradi sprave z Nemčijo ter naglašal resnost položaja, ki se ni bil nikdar takšen, kakor je sedaj. Anglija mora biti pripravljena na celo vrsto nesreč, dasi upa zmago. Tudi na prihodnost treba misliti, čeprav so sedanje politične zveze prijateljske. Tudi Kimberley se pridružuje kritikom vlade, vendar izjavlja nekako humoristično, da ti grajeali niso imeli nujnejšega opravila, nego da obljublajo vladi pomoč v nadaljevanje vojne.

Tržaške vesti.

Poziv uprave lista. Podpisana uprava uljudno prosi vse one cenjene naročnike, ki za tekoče leto niso še poslali naročnine, da to čim prej storijo, kajti drugače bi bila uprava primorana ustaviti jim list.

Uprava »Edinosti«.

Tržaški mestni svet je imel predsinodi svojo tretjo javno sejo, v kateri je bilo dogodkov, ki brzkone ne ostanejo brez nadaljnjih posledic, ker pomenjajo oster afront zbornice proti županu. Povod tej eklatantni nezaupnici je bil navidezno jako nedolžen: poročilo o pokrivanju izdatkov za nove naprave v mestni plinarni. Poročilo, podpisano od župana, kritikuje upravo mestne plinarne in zaključuje namreč s predlogom, naj ta denar odsej plačuje mestni plačilni urad in sicer v proračunanih mejah. Ta predlog je vzbudil vihar nevolje, ker so videli v njem krivično žaljenje uprave plinarne. Venezian je rekel n. pr., da se mu tako postopanje vidi podobno prizoru v »Briveu iz Sivilje«, kjer se poučuje na peklenski način, kako se more druge staviti v krivo luč!! Mestni svet ne more dopuščati, da bi se s takimi poročili sumničeli ljudje, katerih postopanje je čisto kakor kristal. Predl ga torej, naj se preko gori navedenega predloga kar preide na dnevni red.

Sosebno hud je bil svetovalec Ravasini, ki je člen upravnega sveta plinare. Mož je kričal zbok ogorčanja in bil s pestjo ob mizo. Župan da bi se bil lahko prepričal, da so knjige plinarne v popolnem redu. Temu nasproti je povdarjal župan, da je večkrat prišlo do navskrži med plinaro in mestnim računščem. On bi hotel imeti čiste račune in zato je hotel provocerati kakov sklep mestnega sveta. Župana je branil ravnatelj mestnega računšča, Carnera, proti županu pa so nastopili še Venezian, Angeli, Bratos, Murgurjo ob neprestanem vrišču in hrupu. Župan niso dali nič toliko odduška, da bi komentiral oni predlog, marveč so ga uprav prisilili, da je dal Venezianov, proti županu naperjeni predlog na glasovanje, ki je bil tudi vsprejet z vsemi proti dvema glasoma.

Županov poraz je torej popoln. »Piccolo« je rekel že včeraj, da je to logična posledica cele vrste dogodkov. Pozivlja torej župana, naj iz včerajšnjega glasovanja izvede posledice. In danes ga isti list zopet zbada z vso ostrigo svoje kritike, očita županu, da njegovo vedenje kaže babjo trmo.

V isti seji je mestni svet storil še nastopne važnejše sklepe: za občinsko posredo-

valnico, za odstop nekega zemljišča, da se napravi zveza med rotundo pri bošketu in ulico S. Cilino, in za nakup zemljišča za 63000 kron za gradnjo laškega šolskega vrta v bošketu. Slednjič so izvolili jednega člana v šolski odsek za kamnoseško šolo v sv. Križu, katero šolo zasnuje društvo »Lega Nazionale«.

Zadnja dva predmeta sta tako važna, da se bomo prihodnji posebej bavili z njima.

Iz sv. Ivana nam pišejo: In še vedno ta večerja po veselici! Otročje se nam že zdi. Kdo naj nam more braniti jesti in piti na veselicah?

Nerad sem prijel zopet za pero. A ker sem že začel, moram dovršiti, četudi se ne maram prepirati.

Gosp. dopisnik v 22. št. »Edinosti« je odgovoril, da je mislil na pevke pred 12 leti.

»Pevkam ni treba večerje po veselici«, tako je moral vendar vsak sklepati iz 16. št. »Edinosti« v dopisu: »Dobrohotna beseda«.

In jaz mislim, da je mislil vsakdo, kdor je čital tisti članek, da je naperjeno vse to proti sedanjim pevkam.

Le prečitajte, gospod opazovalec, še jedenkrat svoj dopis v 16. št. »Ed.« in videli boste, da ni mogoče drugače sklepati iz njega, nego je omenjeno zgoraj!

Torej večerja naj že bo, pravi g. dopisnik v 22. št. »Ed.« A biti mora improvizirana, ne smejo se določiti že pred veselico mize in stoli. Je to čuden človek. Kakor da še ni bil na nobeni veselici! Meni sploh ne gre v glavo, kako naj bi se upal kdo poditi ljudi od mize! Tako bi menda hotel g. dopisnik!

Za božjo voljo! Vendar ni smeti, vsaj iz prijaznosti ne, poditi ljudi po veselici od mize, da bi se tako pripravil prostor za pevke in pevce. Kajti na vsaki veselici v sv. Ivanu sem do zdaj zapazil vedno, da se natlačijo sobe takoj po veselici. Ali naj bi ljudi, ko so že poseli, gonili proč od mize? To bi bilo surovo! Naravno torej, da treba pred veselico preskrbeti stole in mize za pevce in pevke. Naj li mar stoji, kakor se je zgodilo zaradi nekaterih oseb zadnji dan leta 1899.?

Kakor smo rekli: večerja ostane, pa — amen.

Tako je. Jedli bomo, pili tudi, zraven pa peli navdušeno pesem, da bosta odmevala »Griza« in Ferdinandov gozd, glas pa naj se bo valil doli proti morju, da bodo čuli tudi nasprotniki naši.

Borimo se za sveto stvar kakor levi; nas ne ustraši nevihta, a hočemo tudi — jesti!

I v a n.

Pozor! Neki naš trgovec nam je dopisal vabilo, katero je prejel od nekega »Comitato«, ki dne 20. t. m. prireja ples v gledišču »Armonia«. Na tem vabilu pa je znamenito to, da so med podpisani tudi imena: Ferfolja Fran, Košmerlj Ivan, Podberšič Anton, Žagar (Sager) Anton, Štrekelj Leopold in Zelen Andrej!!!

To so imena naših trgovcev, ki so — tako se hočemo nadejati — le po zvižaji prišla na ono vabilo naših nasprotnikov!! Mož, ki nam je dopisal to vabilo, je zavrnil isto, rekši, da naši trgovski pomočniki bodo imeli dne 4. februarja svoj ples v »Armoniji«, ne pa dne 20. t. m. kakor stoji na laškem povabilu! Oni mož pa, ki raznaša laška vabila, je rekel: »Dne 4. februarja imajo svoj ples — peki in čevljarji, ne pa trgovci, tako so nam vsaj zagotovili v gledišču »Armonia«!!!

Iz vsega tega je razvidno, da naši nasprotniki gledajo, kako bi prevarili naše trgovske kroge in s tem škodili našim trgovskim pomočnikom.

Pozor torej! Ples naših trgovskih pomočnikov bo v nedeljo dne 4. februarja v »Armoniji«, kar naj vzame naznanje vsakdo, ki želi podpirati našo mladino!

Nekaj za pošto. Na Josipovem trgu (Giuseppina) je podružnica tuk. c. kr. pošte. Na tej podružnici imajo nemško-slovenske sprejemnice, dočim nimajo nobenih drugih tiskovin tudi v našem jeziku?! Tako nam poroča prijatelj. Mi pa poročamo onim, ki imajo besedo v teh stvareh!

Še nekaj za pošto ravnateljstvo. Iz Komna nam poročajo, da na tamošnji pošti ni dobili »zalepk«, pač pa se dobe »Biglietto postale«!!! Živeli — zavedni Komenci!

Pameten ukrep. V včerajšnji številki tržaškega magistrata itd. itd. v brezsrannem »Piccolu« čitamo, kako izliva svojo težko prikrito jezo na tržaškega župana, dr. Domperijera. Ni na kraj misli nam ne prihaja, da bi branili gospoda župana, ker nam je on baš tako antipatičen kakor Spadoni ali »Pic-

colo« sam. Stvar je namreč taka: Sorodniki pokojnega tržaškega patrieja Petra de Burlo so izročili županu 6000 kron, naj jih on po svoji volji razdeli med koristne in dobrodelne naprave mesta tržaškega. In glejte, g. župan je razdelil ta denar res med vse italijanske naprave, a »horribile dictu«, pozabil je (po »Piccolu«) »napravo, ki je vsem Tržačanom najpriljubljenejša, najsvetejša in ker je gotovo bila tudi pokojnemu patrieju, ki se je ponašal z nad dvatisočletnimi predniki Tržačani, t. j. na »Lega nazionale«. Mi, ki tudi nekaj poznamo zgodovino mesta tržaškega in biografijo skoro vseh tržaških starih patriških hiš, moramo priznati, da je g. župan ravnal posebno pravilno. Pokojni Burlo je bil mož stare šole; morda edini do sedaj živeti Italijan, kateri je spajal pojem italijanstva z avstrijstvom; in skoraj mislimo, da se ne motimo, ako trdimo, da je g. župan ravnal sporazumno se sorodniki pokojnika. Tudi pok. Rossetti, katerega sedaj tako nemoralno zlorabljajo v svoje agitatorične in provokatorične svrhe, je bil mož, kateri ni samo spoštoval Slovencev, ampak celó pravilno govoril naš jezik. Tako bi hoteli naši privandri sodeželani, da bi vse služilo le njih ideji peterožarne zvezde, ter ne pusté na miru niti spomina onih mož, katerih predniki so z veseljem pozdravljali leta 1382 gospodstvo Leopolda III. nad Trstom, ki je položil temeljni kamen, da je iz malega gnezda nastalo svetovno mesto.

»Uredništvo Edinost Trst — Trieste« — ali še ne bo konce takih naslovov celo na takih pismih, ki prihajajo iz bližine, iz slovenskih pokrajin?! Čemu tako poniževanje našega jezika s tem, da mu pridajemo nemški komentar?! Toliko že smemo zahtevati, da so poštni uradniki od Ljubljane do Trsta vsaj v toliko večji slovenščini, da umejo naša krajevna imena. Te opazke smo napisali, ker smo baš danes celo neki slovenski list dobili s tistim »Triest«. Pa še nekega družega slovenskega pisatelja in pesnika bi radi ošvrkali, ker otroke svoje muze pošilja iz Kranjske v Trst dosledno pod naslovom: »Spettabile Redazione — Trieste«. No, za danes nočemo prihajati z imeni. Vsem nemarnežem v tem pogledu pa kličemo v spomin resnične besede našega pesnika Koseskega: »Kdor zančuje se sam, podlaga je tujčevi peti«.

Laška predrznost. Pod tem naslovom nam pišejo: Te dni je prišel v neko tukajšnjo narodno trgovino neki gospod, ki je bil, sode po obleki, salezijanec. Prosil je milodarov za šole »par la nostra nazionalità« (za našo narodnost). Tako je rekel in dostavil: »Per la nostra Lega«, kar je navzoče osupnilo! Ume se, da ni dobil ničesa, ker bi bila sramota podpirati tuje šole, ko nam isti tujec noče dati niti jedne toliko potrebne narodne šole! Predrznosti pa so ti gospodje, kaj?!

Kraševski.

Povožen. 41-letni kočijaž Fran Marušič iz ulice Sette Fontane št. 1 je včeraj prišel pod voz, katerega konji so se splašili. Težko ranjenega so ga spravili v bolnišnico.

Samomorilko Ivano Oblak, ki je nedavno v ulici Solitario skočila z okna tretjega nadstropja, so morali spraviti v bolnišnico, ker se je njeno stanje znatno poslabšalo. Zlomila si je obe nogi, ter jej bodo morali isti brzkone odzagati.

V pretepu ranjen. 30-letni Josip Marelič iz ulice S. Lazzaro št. 24 je dobil sinoči o prepiru v neki ljudski kuhinji v ulici Torretta nevarno rano na glavi. Zdravnik iz zavoda »Igea« mu je podelil prvo pomoč ter ga dal prenesti v bolnišnico.

Veselica pevskega društva »Lipa«, ki se je imela vršiti prihodnjo nedeljo dne 4. februarja, se je morala odložiti, ker zbok neugodnega vremena ni bilo možno dovršiti del v novi dvorani. Ista se bo vršila na zadnjo pustno nedeljo, t. j. dne 25. februarja 1900 z nespremenjenim razporedom.

Veselica pevskega društva »Adrija« v Barkovljah, ki je bila naznanjena za nedeljo dne 25. februarja 1900, se je morala preložiti na nedeljo dne 18. februarja t. l. in sicer iz ozirov na preloženje veselice pev. društva »Lipa« v Bazovici, ker bodo na obeh imenovanih veselicah pomožno sodelovale one in iste osebe.

Prihodnjo nedeljo dne 4. februarja priredi pevsko društvo »Adrija« v dvorani »Narodnega doma« svoj »plesni venček«. Začetek ob 5. uri zvečer.

Zaveza tržaške slovenske mladine priredi v soboto dne 10. t. m. v dvorani »Mally«, ulica Torrente št. 16, svoj prvi plesni

venček. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstopnina za gg. člene same ali z jedno damo 1 K; za dame same 40 st.

Otroška veselila v «Slov. čitalnici».
Še enkrat opozarjamo slavno občinstvo na otroško veselico, ki jo priredi učiteljsvo deške narodne šole pri sv. Jakobu v korist ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda jutri popoldne ob 5. uri v prostorih «Slov. čitalnice». Vstopnina na veselico 40 st., sedeži pak 20 st. Ker so bili stroški za nakup oblek in obnovo uprav ogromni, se nadejamo mnogoštevilne udeležbe od strani poštovanih prijateljev naše mladine. Najpriščneje vabi torej: vodstvo slov. deške šole sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu.

Plesni odsek Škedenjski priredi v petek dne 2. februarja t. l. plesni venček v dvorani gospe Marije Sanein-Čemot. — Ustopnina za gospode 80 stot., za gospe 60 stot. K plesu svira tamburaški zbor škedenjski. Začetek ob 6. uri in traja do polnoči. Vstop je dovoljen samo čednim maskam. Na obilno udeležbo uljudno vabi

odbor.

Vesti iz ostale Primorske.

× Gospod Anton Černe, župan v Tomaju, nas prosi, naj priobčimo njegovo izjavo, da «n ni »ne živo ne mrtvo agitiral za Coroninija».

× Iz Sežane nam pišejo: Buren dan je bil dan dopolnilne volitve. No, tudi ta dan razburjenja, jeze in strasti ni minol brez komičnih situacij in smešnih epizod. Takov drastično smešen prizor je bil ta, ko je neki agitator za Coroninija došel v neki lokal ter začel volilec Staničevim z govoranco, pripoveduje, kako da on že celih 10 let čita slovenske liste!! Ker pa ga volilec poznajo in vedo, da mladi mož trpi na tej bolezni, da vidi samega sebe vsaj za ¾ večega nego v resnici je, in ker vedo, da ta mož sploh še le nekaj nad 20 let to grešno zemljo tlači, jim ni prav nič imponiral se svojo povdaranjo 10-letno političko prakso, marveč so ga odslavili na način, da se je kar upogibal pod težo smešnosti in ob viharji veselosti onih, katere je hotel poučevati tudi o — učiteljski bandi. Da, dragi gospod urednik: ta srditi agitator stranke, kateri je eden glavnih stebrov gosp. Peter iz sv. Križa, tisti patentirani reševatelj učiteljske goriskega in vseh bed in nadlog, je v javnem lokalu na dan volitve v Sežani počesčal učiteljsvo z epitetom — »učiteljska banda«. Pač dokaz, kakova zmešnjava pojmov nastaja tam, kjer se političke agitacije vodijo radi osebnosti!! Radovedni smo, da li izvestni gospodje v Gorici nič ne slutijo, kako jih nekateri njih pregoreli agitatorji po deželi le kompromitujejo pred razsodnimi ljudmi.

× Mladina »Slovenske čitalnice« v Gorici vabi na sijajni ples, katerega priredi dne 3. februarja 1900 točno ob 9. uri zvečer v prostorih »Slovenske čitalnice«.

Vesti iz Kranjske.

* Il. Bistriško-Trnovska čitalnica priredi dne 4. februarja z sodelovanjem tamburaškega kluba »Ilirska vila« veselico v prostorih Jelovškove gostilne v Il. Bistri. Čisti določek je namenjen v korist Prešernovega spomeniku. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

* Železnica Novo mesto—Brežice. Železniško ministerstvo je gosp. Štefanu pl. Daubachju v Zagrebu dalo dovoljenje za dobo jednega leta, v izvrševanje tehniških priprav za zgradbo železnice iz Novega mesta v Brežice. Ta železniška proga bo mnogo koristila prometu na Dolenjskem.

* Tovorni promet dolenjske železnice je bil minoli mesec znatno večji in živahniji, nego lansko leto v istem mesecu. V prometu je bila velika množina različnega lesa in kočevskega rujavega premoga. Prevažalo se je tudi precej živih prašičev in govedi.

Vesti iz Štajerske.

— Okrožnim zdravnikom v Velenu je imenovan g. dr. Viktor Kac, vrl naroden mož.

— Posnemanja vredno je vrlo postopanje hrvaškega trgovca Drag. Broza v Klanjcu. Ta ugledni trgovec je namreč dosedaj naročal železo pri celjskem trgovcu z železjem, Radakovitu. Od tedaj pa, ko je ta proslavil svoje ime v znanih nemškutarskih

izgredih proti Čehom v Celju, pošilja mu vrli hrvaški trgovec cenike bazaj z dostavkom: »Zaradi celjskih dogodkov ne sprejemem«. Kako hitro bi se stajala, sedaj za Slovence tako trda, ledena nemška in nemškutarska sren, ako bi vsi slovenski trgovci postopali tako proti svojim nasprotnikom. Spametujmo se!

Brzjojavna poročila.

Ogerska zbornica poslancev.

BUDIMPEŠTA 31. (O. B.) Zbornica poslancev je odobrila naknadne prispevke k skupnim izdatkom za l. 1897. in 1898. ter sprejela poročilo o sklepnem računu za leto 1898. in predlog o pokritju stroškov za gradnjo raznih stavb za odposlanstva, mej drugimi v Cetinju. Prih. seja jutri. Na dnevnem redu: debata o proračunu.

Stavke.

OPAVA 31. (K. B.) Položaj v okrajih Ostrova-Karvin je postal zopet neugodnejši. Skupno število delavcev v stavki znaša 28.000.

PRAGA 31. (K. B.) Položaj v okrajih, kjer je stavka, nespremenjen.

KARLOVE VARI 1. (K. B.) V podjetjih v okolici je delo deloma ustavljeno, deloma reducirano. V solah je poduk samo 3-krat na teden.

MORAVSKA OSTRAVA 1. (K. B.) Listi poročajo, da sta poslanci d'Elvert in Pražak konferirala z ravnatelji in o tem so se zahteve delavcev ponovno proučavale. Ravnatelji so izjavili, da je vpeljava osemurnega dela iz tehničnih ozirov nemogoča. Začasno prikrasjanje dela, nasvetovano po d'Elvertu, bilo je iz tehničnih ozirov odklonjeno. Gledč zvišanja plače izjavili so ravnatelji, da je to stvar rudniških lastnikov.

MOSTI 1. (K. B.) V 28 rovih, kjer bi imelo priti na delo 3810 delo 3810 delavcev, oglasilo se jih je samo 1376. Položaj je nespremenjen.

PILZEN 1. (K. B.) Družabniki rudnikov so izjavili, da so pripravljeni priti k sobotni seji urada za pogajanje. Dali se o tem pride do meritornega pogajanja z delavci, je še negotovo.

TESIN 1. (K. B.) Razprave urada za pogajanje so bile brzo končane, ker so družabniki rudnikov izjavili, da se z delavci ne spuščajo preje v pogajanja, dokler se delo ne bo nadaljevalo. Delavci pa so izjavili, da raje nadaljujejo boj do skrajnosti, nego da bi pred pogajanjem počeli delati.

Izgnan bivši nemški častnik.

PARIZ 1. (K. B.) Včeraj so spravili nekoga bivšega nemškega častnika na belgijsko mejo, ker je bilo proti njemu izdano povelje za izgon. Že prej je bil v preiskavi, vendar so isto ustavili, ker na njegovem stanovanju niso našli nič sumljivega.

Overjene volitve v Rimu.

RIM 31. (K. B.) Komora je z veliko večino odobrila volitve poslancev Turati, De Andreis in Chiesi.

Nacionalisti in liberalci razdruženi.

LONDON 31. (K. B.) Današnji sklep, da se zopet združijo vsi oddelki irske stranke, je provzročil popolno ločitev nacionalistov in liberalcev.

Aretiran iznajditelj.

PARIZ 1. (K. B.) Kakor javljajo listi, je bil aretiran Oger Orika, ki je nedavno francoskemu vojennu ministerstvu ponudil neko zavoro lastne iznajdbe, ker se ga dolži, da je pred 15 leti pobegnil iz legije tujcev.

Vojna v južni Afriki.

Angleži v boerskih četah.

LONDON 31. (K. B.) »Reuter« javlja iz Kimberleya: Vsi britanski podaniki v Barklywestu morajo vstopiti v vojno službo pri Boerih; jutri se imajo oglašiti pri vojennem poveljstvu. Kdor ne bi ubogal, mu bo plačati visoko globo ali pa ga zaprejo v trimesečno ječo oziroma prisilno delo. Ta naredba je prizadela 300 Angležev.

Gospodska zbornica o vojni.

LONDON 31. (K. B.) (Gospodska zbornica.) Lord Kimberley je izjavil o posredovanju adrese kraljici, da mora čestitati lordu Salisburyju, da se je sporazumel z Nemčijo glede Samoa. Današnji čas je poln globokih in resnih skrbi. Vlada mora biti pripravljena na vse mogoče slučaje. Govornik naglašja, da so tudi tisti, ki kritikujejo vlado, pripravljeni da jo podpirajo v svrhu, da konča vojno.

Debata o adresi v zbornici poslancev.

LONDON 31. (K. B.) V zbornici poslancev je lord Balfour omenjal govora opozicijonalea Campbella Bannermana ter ga

razlaga v zmislu, da hočejo tudi opozicijonaleci nadaljevati vojno, dokler ne bo z britanske zemlje odklonjena invazija.

Ladysmith lahko čaka?

LONDON 31. (K. B.) Druga izdaja lista »Times« javlja iz Ladysmitha z dne 28. januarja: Vest o neuspehu Bullerjevem so tukaj sprejeli s pogumom. Mesto lahko vstraja. Zdravstveno stanje garnizije se je zboljšalo.

Angleži v Johannesburgu.

LONDON 31. (K. B.) »Reuter« javlja iz Johannesburga dne 27. m. m.: Tukaj vlada najlepši red. Dovolilne liste, izdane angležkim podanikom, so revidirali. Predsednik Krüger je izjavil o tej priliki, da so se Angleži, ki bivajo v Johannesburgu v zadnjih težavnih dneh vedli kakor povsem miroljubni in zakonom pokorni meščani. Ni toraj vzroka, da bi morali koga izgnati iz dežele, vendar naj so pripravljeni, če bi prišlo do lakote, da bodo morali v tem oziru z Boerci deliti usodo. Samo tiste, ki bi se pregrešili proti vojennemu pravu, bi se moralo izgnati.

General Buller — optimist.

LONDON 31. (K. B.) Kakor javlja »Daily Mail« iz Capstadta dne 30. m. m., je general Buller Warrenovim četam čital to-le poslanico kraljice: »Vsem četam, zlasti pa polkom, ki ste mi jih imenovali, izražam svoje občudovanje, da so se tekom zadnjega težavnega tedna držali tako junaki ter da so vztrajali na trupalopolni poti.« General Buller je o tej priliki baje nagovoril čete ter dejal, naj ne mislijo, ker so se morali umakniti s svojega stališča, da je bil njih trud zastonj. On meni, da so našli ključ za pot v Ladysmith, kamor da pridejo v enem tednu. (Čudno, da so se, čim so našli ključ do Ladysmitha, obrnili — od Ladysmitha. Gospod Buller je na najboljem potu, da se svetu ne bo kazal samo od svoje tepene, ampak tudi od svoje — smešne strani. Ured.)

Ladysmithu preti povodenj.

LONDON 1. (K. B.) Listu »Times« javlja iz Lourenzo Marqueza dne 30. m. m.: Glasom vesti iz Transvaala so tamkaj prepričani o tem, da bi bilo brezuspešno, če bi poskusili naskok na Ladysmith in bi nadaljevali brezpotrebno obstreljanje mesta. Vojni oddelek boerski je torej sklenil, da spremeni svojo taktiko v tem pogledu. — Iz Johannesburga in Pretorije so poslali velike količine lesa in vreč s peskom ter 100 urojenecv (kafrov). Pravijo, da hočejo Boerci nekaj milj pod Ladysmithom zajeziti reko Klip-River ter tako preplaviti Ladysmith; vsled tega bi morali vojaki in prebivalci zapustiti kleti in kazemate ter bi boerski topi lože streljali nanje.

Trgovina in promet.

Tarifna politika ogerskih državnih železnice.

Od več strani so zahtevali, naj bi ogerske državne železnice spremenile svojo tarifo v zmislu, da bi se pomnožili dohodki istih, ki bi se potem lahko porabljali tudi na drugih poljih državne uprave, kakor se to godi na pr. na Pruskem. A ogerski trgovinski minister Hegedüs stoji na drugem stališču. On meni, da morajo biti tarife državnih železnice tako urejene, da se v železnicah naložene glavnice obrestujejo, sicer pa da je v prvi vrsti namen državnih železnice ta, da čuvajo in pospešujejo narodno-gospodarske koristi dežele. Na ta način prinašajo posrednim potom hasek tudi državnim financam samim. Tudi nam se zdi to stališče edino pravo.

Tarifa za rudniški les.

Državne železnice dovoljujejo že dalj časa lesu, namenjenemu za podpore itd. v rudnikih, znatne olajšave glede voznine. Sedaj pa se je pokazalo, da so razni lastniki rudnikov, zlasti inozemski, zlorabljali to priliko ter zaznamovali tudi debelejšje blode kakor namenjene za v jame, jih prevažali po ceni ter potem dali v svoje žage, kjer so izdelovali deske iz njih. Vsled tega so državne železnice z ozirom na želje, izražene v železniškem svetu, skročile olajšave takemu lesu ter s tem pomagale tudi našim žagam, katere so doslej imele trpeti pod tujo konkurenco.

Denarni trg.

Položaj na javnem trgu na Dunaju se ni spremenil. Stavki za bančne akcepte prve vrste so znašali tudi predvčerajšnjim 4 1/2 %; denarja dovolj za razpolago. Novih menic se je na dunajskem glavnem zavodu avstro-ogerske banke uložilo za 3,6 milijonov kron, dočim je bilo z ozirom na ultimo zapadlosti za 15,3 milijone kron.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

za 50 kg. v kronah.

Kava: Santos I.	98.—
II.	91.—
Rio I.	95.—
II.	90.—
Santos in Rio lavé I.	115.—
II.	103.—
Laguaira lavé I.	136.—
II.	98.—
Maracaibo	106.—
Guatemala	166.—
S. Salvador	107.—
Costarica	141.—
Portorico	157.—
S. Domingo	108.—
Jamaica	96.—
Malabar Plant	166.—
Java W. J. B.	185.—
Moka	153.—
Poper: Singapore	94.—
Penang	88.—
Tellichery	93.—
beli	138.—
Piment:	66.—
Sladka škorja: (cimet)	85.—
electa	88.—
Riž: italijanski	16,75 24.—
Indijski	10,25 15,50
Japonski	15.— 17.—

Južno sadje:

Rožiči:	8,50 9,50
Datelji:	35.—
Smokve: (Calamata) v venci	16.—
proste	10.— 16,50
puljske (Puglia)	11,50 12,50
smirnske (v škaflicah)	48.—
Mandeljni: sladki I. Bari	92.— 116.—
Lešniki: sicilski	37.—
istrski	60.—
levantinski olupljeni	77.— 78.—
Suho grozdje (cibibe): Elemé	25.— 55.—
Sultanine	31.— 68.—
iz Perzije	42.— 49.—
črne Cismé	23,75 24.—
Morea	26.— 27,50
Lipari	—
Pomerance (zaboj)	4.— 12.—
Jaffa (zaboj)	—
Limone	3.— 6.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	81.— 88.—
albansko	41.— 47.—
dalmatinsko	43.— 45.—
bombaževo ameriškansko	37,50 39,50
bombaževo angleško	— 34,50
sesamovo	40.— 53,50

Trgovinske vesti.

Budimpešta 1. Pšenica za oktober K. 7,89 do 7,90. Pšenica za april K. 7,75 do 7,76 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6,43 do 6,44. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 4,97 do 4,98. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5,03 do 5,04.

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje slabo, mirno. Prodaja: 35.000 met. st. nespremenjeno. Vreme: jasno.

Hamburg 1. Trg za kavo. Santos good average za mare 36,75 za maj 37,50, za september 38,50, za december 39,25 Denar.

Havre 31. Kava Santos good average za januar 50 k. frankov 43.—, za maj 50 k. frankov 44.—.

Dunajska borza dne 1. februarja.

	danes	čeraj
Državni dolg v papirju	99,75	99,60
„ „ v srebru	99,55	99,55
Avstrijska renta v zlatu	99,15	98,90
„ „ kronah 4%	98,95	98,65
Kreditne akcije	235.—	235,40
London 10 Lsr.	242,20	242,20
20 mark	23,62	23,62
Napoleoni	19,22	19,22
100 italijanskih lir	89,80	89,80
Cekini	11,42	11,42

Sladčičarna in pekarna HENRIK STIBIEL-A

TRST - Piazza S. Giacomo št. 3, Corso - TRST
priporoča za pustni čas svoj veliki izbor vsakvrstnega najfinejšega pečiva in sicer za poroke, pojedine, krste, pogostovanja kakor, sladčice, konfete, čokolado, fine pijače: rozoljo, marsala, malaga, ciper, rum itd. itd.

Velika pekarna, kruh vedno svež.
Sprejemo naročbe od zasebnikov za vsakovrstno pečivo. Postrežba točna. Cene nizke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunajo.

Proti kašlju,

griboleu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.

zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skaflicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25 — — —	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— — — —	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 — — —	Dunaj, zveza Badapest in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormina, zveza Červinjan, Benetke
4.35 — — —	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 — — —	Benetke (via Červinjan in via Videm)
	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 — — —	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zveč. brzovl.	Kormina
8.15 — — —	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 — — —	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 — — —	do Münzhslaga
6.10 — — —	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. m.š.	iz Münzhslaga, Beljaka itd.
7.33 — — —	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 — — —	brzovl. iz Kormina
9.28 — — —	Dunaj, zveza s Pešto, Mühim
10.25 — — —	post. Dunaj, zveza z Reko
10.40 — — —	brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20 — — —	omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. post.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zveč. omn.	iz Italije preko Kormina
8.30 — — —	brzovl. iz Italije preko Kormina
9.— — — —	Dunaj, zveza z Reko
11.35 — — —	omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 — — —	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 — — —	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 — — —	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp.	Divača
9.35 — — —	Pulj, Rovinj
11.15 — — —	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zveč.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 — — —	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 — — —	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp.	1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42 — — —	in 10.48 zveč. do Červinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 9.45, predp.	5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.
--------------------	--

Odhod in prihod parnikov.

V Žavije preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Šobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (posta), 9.30, 12 (posta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (posta) predp.; 1.30, 3.30 (posta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (posta), 9.30, 12 (posta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (posta) predp., 2.—, 3.45 (posta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (posta) 3.—, 4.15 (posta) pop. Dohod 6.45, 9.— (posta) predp. 1.30, 3.— (posta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (posta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (posta) predp., 4.— (posta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30, 6 pop.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in reserve društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 2.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Uradni ravateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
priporočeno izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 novč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.
Elizabetina ulica 5.

Pahor Ivan

v ulici Conti št. 2 ima pekarno in sladličarno. Sveže kruh večkrat na dan. Prodajanje moke in sprejemanje domačega kruha v pečivo. Postrežba točna.

Ključavničar

išče 2 stalna delavca, večša vsakemu ključarskemu delu.

Naslov pri upravi lista „Edinost“.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien) Braunau na Bavarskem.

Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no. I. vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod iščejo.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 21/4 0/0	30-dnevni odkaz 20/10 0/0
30- — — — 3 3/4 0/0	3-mesečni — — — 2 1/4 0/0
	6- — — — 2 1/2 0/0

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 0/0 na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Graдец, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 0/0 provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjml.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali sreberni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapečarij

od Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cena.

Moje pohištvo done sreč o!

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika vrazpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v. Budimpešti, VIII Deutsegasse 8.

Priznana najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne iznajdljive tehnične dovršeni

glasovirji

dolm. se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju

Henrihu Bremitz

c. kr. dvornemu zalagatelju.

Trst — Borzni trg številka 9 — Trst

ilustrirani katalogi na zahtevanje franco.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurencee.

Nova drogerija

DRAGOTIN-A JENULL

v Trstu, Via Geppa vogal Via Carradori 6. je preskrbljena z vsem v to stroko spadajočim blagom. Priporočam zlasti vse predmete za čiščenje, barvanje in zboljšanje vina. Specialiteta v zdravih za govejo živino, konje, prešice itd., razkužilo proti bubonični kugi, raz- kužljiva mila in razkužljivi prah za oblažiti zrak v vodnikih, straniščah, jamah itd. Za svečeno velik izbor sveč iz pristnega voska kakor tudi barvane sveče. Sprejemam naročbe za slikanje svetnikov itd. na svečah.

Vse po nizkih cenah

Ozira se na svoje 26-letno službovanje v drogerijah v ulci Ghega in Benvenuto ter obljubuje točno in pošteno postrežbo se priporočam slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Spoštovanjem
Dragotin Jenull.

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Od 22. do 28. januarja

Jako zanimivo potovanje po mestu Florenciji, najlepšem mestu Italije. Palača Pitti Ulice galerije itd. 50 podob 50.

Vstopnina 20, otroci 10 kr.

Petje najslavnejših umetnikov

Najboljša domača zabava

FONO GRAFI

NAJIMENITNEJŠIMI CILINDRI

The Anglo-Italian Commerce-Company v Milann.

Izključno zastopstvo za Avstro-Ogersko ima:

Premovani grafični zavod E. Freisinger

v Trstu, Corso št. 2.

Orkestralne in druge godbe

Govori in deklamacije izvrstnih dramatikov

! Zadnji dan !

100.000 kron

5x20.000 kron itd. itd.

izračljivi na željo po 20% odbitku v gotovini, zamorejo se dobiti z eno samo srečko

velike dobrodelne loterije

v korist poliklinike (bolnišnice) v Budapešti

Vsak list, ki je veljaven za 6 kratno srečkanje brez nadaljnjih doplačil, stane

1 krono

Četrto srečkanje nepreklicno 3. februarja 1900.

Srečke prodajo: Jos. Bolaffio, Aleks. Levi, Mandel & C., Schiffmann, Ign. Neumann, „Il Mercurio Triestino“.

! Zadnji dan !

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu in p. n. trgovcem vljudo naznanjam, da sem ustanovil in otvoril čisto na novo veliko tvorniško podjetje pod firmo

I. slov. mehanično-avtomatična tvornica tkanin in pletenin

Dragotin Hribar

Ljubljana — Tržaška cesta št. 57 — Ljubljana.

Ta tvornica opremljena je z najnovešimi stroji na roko in gonilno električno silo, tako, da mi je moč že letos izdelati najmanj 15.000 do 20.000 tucatov vsakejakih nogavic od priprostih do najfinejših za gospe in gospode, otroke itd.

Izdelujem pa tudi vse druge izdelke iz volne in bombaževine in sicer: jopiče, obleke za otroke, rute za na glavo in za ogrinjati, rokavice, šuške, telovnike za gospe kakor tudi vse potrebščine za gospe bieleliste.

Tvornica postavljena je na stališče, da lahko konkurira z vsemi češkimi kakor tudi saksonskimi tvornicami bodi glede izdelka kakor tudi cene.

Priporočam se gospodom trgovcem za obila naročila in zagotavljam, da bodo postreženi v vsakem oziru najpoštenje.

NB. Gospode trgovce prosim, da pri letošnjem naročevanju jemljejo ozir na gornjo obvestilo in ker potovalec z vzorec ne more biti hkrati povsod, počakajo, da jih obišče. Ako kedo želi kak poseben vzorec, prosi se, da ga vpošlje, napravi se takoj protivzorec s ceno; naročiti pa se mora najmanj 10 tucatov.